БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 194 (6123)
СЕНТЯБРИИН 26
ВТОРНИК
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

КОЛХОЗ БҮРИДЭ — ӨӨРЫН ҮРҺЭ

Ургаса хуряалга ба гүрэндэ тариа тушаалгые амжалта түгэсөөр үнгэргэхэтэеэ нэгэн доро, эрхим шанартай өөрын үрһэ хааха гээшэ колхозуудай, нютагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай шухалын шухала зорилго мүн. «Таряа болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргэхын хажуугаар, өөрыгөө намарай ба хабарай тарилга хэхэ өөрын үрһөөр түсэд хангаһан, тэрэшэлэн тогтоодомол хэмжээгээр страховой болон ерэхэ жэлдэ үлэхэ үрһэнэй фондНуудые хааһан имагтал тиимэ колхозууд, совхозууд, районууд, областьнууд, хизаарнууд ба республиканууды хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдэй түсэбые дүүргэһэн дээрэ тоолохо» гэжэ «1950 ондо ургаса хуряалгые ба хүдөө ажахын продуктнуудай бэлэдхэлнүүдые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б) гэй ЦК-гэй тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Һүүлэй хэдэн жэлнүүдэй туршада манай республикын колхозуудта үрһэнэй ажахы нилээд һайжаруулагдаһан байна. Олон колхозууд бага ургаса үгэдэг үрһэнүүдые советскэ селекциин һайн ургасата, үнэтэ сортнуудаар һэлгэжэ, нютагай эрхэ байдалда таараха, районированна үрһөөр тарилга хэнэ. Тэрэнэй ашаар хүдөө ажахын культурануудай ургаса хэдэн дахин дээшэлжэ байна.

Үрһэнэй ажахые һайжаруулха хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандадаг колхозууд ургаса багаар абажа, уялгата түлбэреэшье дүүргэдэггүй, өөрын үрһэшье хаадаггүй, гүрэнэйнгөө урда гараа тодорхо һуудаг гээшэ. Иимэ ябадалые үсэлэн усадхахын зорилгоор, 1951 оной тарилгада имагтал эрхим шанартай үрһэ элбэгээр бэлэдхэхэ шухала. Тиихын тулада, юрын түрүүн үрһэнэй участогуудай ургаса хуряалгые энэ гэһээр дүүргэхэ, тэрэниие культура культурааринь, сорт сортнуудаарнь хахаха хэрэгтэй.

Үрһэ бэлэдхэхэ эрхим болзорнууд үнгэржэ байна. Гэбэшье, республика дотор үрһэ хаалгын ябасые хараад үзэхэдэ, энэ хүдэлмэри тон хангалтагүй байна. Диилэнхи аймагууд үрһэнэй участогай ургаса хуряалгые үшөө дүүргээдүй байха юм. Тарянажал эрхилдэг Тарбагатайн, Бичурын, Мухаршэбэрэй, мүн Заиграйн, Иволгын, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай колхозууд үрһэнэй участогуудай хуряалгые аяар мүнөө хүрэтэр хахадлаашьедүй байһаар. Тиихэлээр эдэ аймагуудта ехэдээл һаа 3—5 мянган центнер үрһэн хаагдаһан байха юм. Энэ юу харуулнаб гэхэдэ, нютагуудтахи партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай колхоз бүхэниие өөрын үрһөөр хангаха тушаа анхаралаа багаар табиһые гэршэлнэ. Тэрэшэлэн БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерство үрһэ хаалгые түргэдхэхэ талаар аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудһаа шанга эрилтэ хэдэггүй, энэ хүдэлмэриин ябасые хинан шалгадаггүй байха юм. Хэтэрхэдээ, Министерство болбол үрһэ хааха түсэб зохёолгые мүнөө хүрэтэр унжагайруулжа, тэрэниие аймагуудта хүргөөдүй байһаар.

Таряа хуряалга, гүрэндэ тушаалгын темпые эрид хурдадхажа, энэ хүдэлмэриие дары дүүргэхэ хэмжээнүүдые абахатаяа хамта, үрһэ хаалгые хаа хаанагүй түргэнөөр ябуулха саг тулаа. Мүнөө бүхы колхозуудта үрһэнэй таряае, тэрэшэлэн гүрэндэ тушаагдаха таряае түхэреэн сүүдхэ соо сохихо, сэбэрлэхэ, хатааха шухала. Таряа тушаалга болон үрһэ хаалгые хангалтагүйгөөр ябуулжа байһан Сэлэнгын, Торийн, Иволгын, Мухаршэбэрэй, Зэдын, Кяхтын ба бусад аймагуудай партийна, советскэ, хүдөө ажахын органууд энэ шухала хүдэлмэринүүдые хүтэлбэрилгэдөө эрид хубилалта гаргажа, гээгдэлээ дары усадхаха уялгатай.

Үрһэнэй участогуудые, тэрэшэлэн ниитэ талмайн ургаса хуряахадаа таряа гээхэгүйн түлөө тэмсэлые улам шангадхаха шухала. Үрһэнэй таряае кладовщигта актын ёһоор тушаан үгэжэ, харин нигтаар харууһалха хэрэгтэй. Мүн үрһэнэй участогуудай ургасые ондоо тээшэнь гаргашалха ябадал огтолон хоригдоно.

1951 оной тарилга үргэлжэдөө заатагүй сортовой, нютаг бүхэндэ таараха районированна үрһөөр хэгдэхэ ёһотой. Тиимэдэ сортовой үрһэгүй колхозууд юрын таряае үндэр ургаса үгэдэг сортнуудаар һэлгэжэ абалгые эмхидхэхэ байна. Энэ хүдэлмэри үнгэргэлгэдэнь, тэрэшэлэн үрһэ хааха түсэбөө сүм дүүргэлгэдэнь аймагуудай хүдөө ажахын таһагуудай, участогуудай агрономууд колхозуудта саг үргэлжэ туһалха уялгатай.

Таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргээд, ерэхэ жэлэй тарилгын үрһэ бэлэдхэжэ байһан хэдэн түрүү колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ. Эдэнэрэй дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгожо, тарияа хуряалга, гүрэндэ тушаалгые, тэрэшэлэн үрһэ хаалгые энэ дары дүүргэхэ гээшэ партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, колхозуудай нангин уялга мүн.

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

НАРЫН ТҮСЭБ—20 ХОНОГ СОО

Бурят-Монголой АССР-эй нютагай промышленностиин шэгнүүр заһабарилгын завод энэ жэлэй апрель һарада табанжэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн юм. Мүнөө 8 һарынгаа түсэбые 120 процент, сентябриин түсэбые 20 үдэрэй туршада 100 процент дүүргэбэ. Тиихэтэй хамта, гаргашалагдаха материалайнгаа 20 процентые алмаһан ба продукциин үнэ сэнгые 30 шахуу процентээр химдаруулһан байна.

Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлһэн тус заводой хүдэлмэришэд ажалай үндэр бүтээсын жэшээ харуулна. Коллектив доторойнгоо мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан нүхэр Горбуновой бригада сентябрь һарын түсэбые 20 үдэрэй туршада 130 процент дүүргээ.

МҮРЫСӨӨНЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Улан-Үдын судно заһабарилгын заводой стахановецууд Агуухэ Октябриин урда тээхи мүрысөөндэ оролсожо, шэнэ уялгануудые абаад, ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа байна.

Октябрьска һайндэр хүрэтэр жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ уялга абаһан гагнууршан Александр Юрченко сентябрь һарын 20 үдэрэй туршада һара хахадай нормо дүүргэжэ, эрхим шанартай продукци гаргаа.

Механическа цехын фрезеровщик Дмитрий Хохриков сентябриин 15 үдэр соо һарынгаа даабариие 124 процент дүүргэбэ. Мүнөө энэ нүхэр жэл хахадай түсэб дүүргээд байна. Мүн энэ цехын токарьнууд Шульгин ба Федоров гэгшэд һарынгаа түсэбүүдые 130—170 процент дүүргээ.

М. Попов.

УРАЛАН НАРИЖУУЛГЫН БА УХААЛАН ЗОХЁОЛГЫН ХАРАЛГА

Улан-Үдын паровозо-вагонно заводто Октябрьска революциин 33 жэлэй ойн хүндэлэлдэ уралан нарижуулгын ба ухаалан зохёолгын 15 үдэрэй харалга үнгэргэгдэжэ байна.

Харалгын түрүүшын 5 үдэрэй туршада продукциин үнэ сэнгые хямдаруулха ба арбилалта хэхэ талаар 25 дурадхалнууд ороһон байна. Тэдээн сооһоо үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэн 9 дурадхалнуудынь жэл соо 200 мянган түхэригэй алмалта үгэхэ байна.

Вагонно-пассажирска цехын слесарь нүхэр Иванов продукци гаргалгые 10 дахин дээшэлүүлхэ детальнуудые хэхэ штамп зохёогоо. Мүн вагонно-механическа цехын слесарь нүхэр Воропков үрэмдэлгын станок дээрэ тусхай түхеэрэлгэ табижа, детальнуудые богонихон саг соо олоор гаргаха арга олобо.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Саратовска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ороохото культурануудай хуряалгые эмхитэйгээр түгэсхэжэ, 1950 оной ургасаһаа тарияа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда баяртайгаар элидхэнэбди. Эдеэ хоолой культурануудые бэлэдхэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ, тиихэдэ эдеэ хоолой үнэтэ культура—волжско шэниисэ 1949 онойхиһоо 13 миллион 827 мянган пүүд үлүү ехээр тушаагдаба.

МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ тарияа тушаалга үргэлжэлһөөр.

1951 ондо үндэр ургаса абаха бата бэхи үндэһэ һуури байгуулхын түлөө тэмсэжэ, Саратовска областиин партийна, советскэ ба хүдөө ажахын органууд намарай тарилгануудые, илангаяа намарай шэниисын тарилгые үргэдхэжэ, намарай культурануудай тарилгые имагтал хара ба эртын парнууд дээрэ агротехническэ эрхим болзорнуудта үнгэргөө. Областиин колхозууд ба совхозууд 1951 оной хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ хабарай культурануудай үрһэнүүдээр бүрин хангагдаад, страховой ба фуражна фонднуудые байгуулжа байна. Энэ жэлдэ колхознигуудай ажалта үдэрнүүдтээ үнгэрһэн жэлнүүдэйхиһээ нилээд ехэ тарияа абаха байна.

Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха асари ехэ сталинска түсэбые бэелүүлэн, колхозууд, совхозууд, ой модоной ажахынууд ба ой модо хамгаалха станцинууд энэ жэлдэ 30 мянган гектар талмай дээрэ модото полосануудые һуулгаха тушаа хүдэлмэри ябуулаа, 1950 ондо модо һуулгалгаар областьдо тогтоогдоһон даалгабаринуудые мүнөө амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

1950 ондо хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар ябуулха хэрэгтэнь Саратовска областиин колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ болон ой модо хамгаалха станцинуудта Советскэ Правительство, ВКП(б)-гэй Центральна Комитет ба хүндэтэ нүхэр Сталин, Та өөрөө сэгнэшэгүй ехэ туһаламжа үзүүлээт.

Колхозуудай, МТС-үүдэй болон совхозуудай ургаса хуряалга ба тарияа тушаалгаяа үнгэргэлгэдэнь, Саратовска областиин городуудай ба промышленна центрнүүдэй ажалшад ахадүүгэй туһаламжа үзүүлээ.

Куйбышевска болон Сталинградска гидроузелнуудые барилгатай дашарамдуулан, Поволжьеын хүдөө ажахые хүгжөөхэ туйлай ехэ перспективэнүүдээр зоригжуулагдаһан Саратовска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай, ой модо хамгаалха станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд социалистическэ полинуудай ургасые ба колхозно болон совхозно ниитын малажалай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр саашадаа тэмсэхээр бэлэн байна.

Саратовска областиин колхозно тосхоной ажалшад наран сэсэг, хартаабха ба овощьнуудай хуряалгые эмхитэйгээр түгэсхэхын, эдэ культурануудые гүрэндэ тушааха түсэбүүдые дүүргэхын, 1951 оной хабарай тарилга хэхэ намарай ба хара пар хахалалгые болзорһоонь урид дүүргэхын, колхозно болон совхозно ниитын малажалда дулаан ба садхалан үбэлжэлгэ хангахын тула бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Саратовска областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай, ой модо хамгаалгын станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Ленин — Сталинай агуухэ партиин хүтэлбэри доро ябажа, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые саашаданъ бэхижүүлхын түлөө, колхозно байгуулалтын хүгжэн бадархын түлөө, хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй культурна шанга шадалтай ажабайдалай түлөө эршэмтэй тэмсэхээр эрид шиидэнги байна.

ВКП(б)-гэй Саратовска обкомой Секретарь Г. БОРКОВ.
Саратовска областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Л. АНДРИАНОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Саратовска областьдохи Түлөөлэгшэ Е. ГРИДАСОВ.
Саратовска областиин хүдөө ажахын управлениин Начальник В. АНТОНОВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Хүндэтэ Иосиф Виссарионович!

Пензенскэ областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд Ульяновска областиин тарияашадтай мүрысэжэ, 1950 оной ургасаһаа тарияа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэбэ гэжэ, Танда тон баяртайгаар элидхэнэбди. Эдеэ хоолой культурануудые бэлэдхэхэ түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Тогтоогдоһон түсэбһөө 2 миллион 556 мянган пүүд үлүү ехэ хара тарияан ба шэниисэ гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдаба. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ тарияа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд ба совхозууд ургаса хуряалгаяа үнгэрэгшэ жэлнүүдэйхиһээ үлүү эмхитэйгээр үнгэргэжэ, нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал намарай тарилгые 40 мянган гектараар үргэдхэжэ, намарай культурануудай тарилгые агротехническэ эрхим болзорнуудта дүүргэбэ, 1951 оной тарилгада хэрэгтэй хабарай культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө хангаба.

Пензенскэ областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд парти ба правительствын эсэшэ сусашагүй анхаралда харюу болгон хүдөө ажахын жэлые эмхитэйгээр түгэсхэжэ, хүдөө ажахын бусад бүхы продуктнуудые тушаалгаяа болзорһоонь урид дүүргэхын, ниитын малажалые хүгжөөхэ түсэбөө бүхы түрэлэй малаар дүүргэхын, ниитынгээ малые дулаан ба садхалан үбэлжэлгөөр хангахын, хабарай культурануудай тарилгын бүхы талмай дээрэ намарай пар хахалжа, ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абаха бүхы условинуудые байгуулхын тула бүхы хүсэеэ зорюулха гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди. Пензенскэ областиин ажалшад Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро ябажа, хүдөө ажахын саашадаа хэлбэришэгүй дэбжэлтые хангахын, манай инаг Эхэ ороной хүсэ шадалые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхын тула бүхы хүсэеэ зорюулха байна.

ВКП(б)-гэй Пензенскэ обкомой Секретарь И. ЛЕБЕДЕВ.
Пензенскэ областиин ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Ф. КУЛАКОВ.
Бэлэдхэлэй Министерствын Пензенскэ областьдохи Түлөөлэгшэ Г. КУРНАЧЕНКОВ.
Пензенскэ областиин хүдөө ажахын управлениин Начальник Т. КРЕТИНИН.

Сталинград. Сталинградска гидроэлектростанциин баригдаха газарта бэдэрэлгын хүдэлмэринүүд эхилбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Волгын баруун эрьеын дээрэ плотина баригдаха газарта туршалгын шахта баригдажа байна. Главна геологой орлогшо Н. П. Синяков ба ахалагша техник-геолог комсомолка Е. Н. Страхова гэгшэд байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидадууд

«Республикын эрхим адуушан» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртэһэн, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой адуушад Цыбикжап Цыцыков, Доржи Сосоров гэгшэд адуу мори үсхэбэрилхэ 2 жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эсэшэгүйгөөр тэмсэнэ. Байгша ондо нүхэр Цыцыков өөрынгөө дааһан 53 гүүнһээ—53 унага, Сосоров 54 гүүнһээ 54 унага абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Адуушадай оролдосото ажалай ашаар тус колхоз адуу мори үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргээ гэхэ гү, али 960 толгой адуунай орондо 979 адуутай болонхой.

Адуушад Цыцыков Сосоров хоёр зунай ба үбэлэй бэлшээриие хубаарилан зүбөөр хэрэглэдэг байна. Адуугаа тарган шадалтай болгожо, байгша оной үбэлжэлгэдэ оруулхын зорилгоор, эдэнэр эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна.

Адуу мори үсхэбэрилгээр байгша ондо һайн амжалта туйлаһанайнгаа түлөө нүхэр Цыцыков, Сосоров гэгшэд 1951 ондо Москвада болохоёо байгаа хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ кандидадууд болоо.

Ц. Жимбеев.

БМАССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын хүдэлмэрилэгшэдые, советскэ ба партийна хүдэлмэрилэгшэдые орденууд ба медальнуудаар шагналга

1949 ондо тарияа, тоһото ба техническэ культурануудые, сортовой үрһэ ба ногоонуудай үрһэ, хартаабха ба овощь, мяха, һү, нооһо, арһа ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэһэнэй түлөө хэдэ хэдэн областьнууд, хизаарнууд ба республиканууды бэлэдхэлэй Министерствонуудэй олон хүдэлмэрилэгшэд, советскэ ба партийна хүдэлмэрилэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1950 оной августын 22-ой Указаар шагнагдаһан байна. Тэрэ тоодо, БМАССР-һээ доро дурсагдагша хүнүүд шагнагдаа:

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Абоголдаев Прокопий Абоголдаевич — бэлэдхэлэй Министерствын Хориин районой түлөөлэгшын орлогшо — бэлэдхэлгын түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 108,9 процент, тэрэ тоодо хара тарияа 419,8 процент, шэниисэ 107,2 процент, тоһото культурануудые 252,0 процент, сортовой үрһэ 109,7 процент, хартаабха 114,7 процент, үбһэ 100,0 процент, мяха 100,5 процент, һү 102,3 процент, нооһо 104,1 процент.

Болдохонов Мирон Николаевич — партиин Хориин районно комитедэй секретарь — бэлэдхэлгын түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 108,9 процент, тэрэ тоодо хара тарияа 419,8 процент, шэниисэ 107,2 процент тоһото культурануудые 252,0 процент, сортовой үрһэ 109,7 процент, хартаабха 114,7 процент, үбһэ 100,0 процент, мяха 100,5 процент, һү 102,3 процент, нооһо 104,1 процент.

Николаев Александр Матвеевич — бэлэдхэлэй Министерствын Хориин районой түлөөлэгшэ — бэлэдхэлгын түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 108,9 процент, тэрэ тоодо хара тарияа 419,8 процент, шэниисэ 107,2 процент, тоһото культурануудые 252,0 процент, сортовой үрһэ 109,7 процент, хартаабха 114,7 процент, үбһэ 100,0 процент, мяха 100,5 процент, һү 102,3 процент, нооһо 104,1 процент.

Цырендоржиев Дылык Бадмаевич — ажалшадай депутадуудай Хориин районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ — бэлэдхэлгын түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 108,9 процент, тэрэ тоодо хара тарияа 419,8 процент, шэниисэ 107,2 процент, тоһото культурануудые 252,0 процент, сортовой үрһэ 109,7 процент, хартаабха 114,7 процент, үбһэ 100,0 процент, мяха 100,5 процент, һү 102,3 процент, нооһо 104,1 процент.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Базаров Мижит Бабуевич — бэлэдхэлэй Министерствын Хориин районой түлөөлэгшын управлениин гүрэндэ бэлэдхэлгын талаар агент — агентска участогаараа һү ба тоһо бэлэдхэлгын уялгата түсэбые 28,3 процентээр үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө.

Соболев Афанасий Прокопьевич — ажалшадай депутадуудай Кабанскын районно Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ — бэлэдхэлгын жэлэй түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 105,9 процент, тэрэ тоодо шэниисэ 168,2 процент, тоһото культурануудые 122,0 процент, хартаабха 117,1 процент, мяха 112,4 процент, һү 107,1 процент, нооһо 111,5 процент.

Шальнов Николай Иванович — партиин Кабанскын районно комитедэй секретарь — бэлэдхэлгын жэлэй түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 105,9 процент, тэрэ тоодо шэниисэ 168,2 процент, тоһото культурануудые 122,0 процент, хартаабха 117,1 процент, мяха 112,4 процент, һү 107,1 процент, нооһо 111,5 процент.

Шишмаков Трофим Савельевич — бэлэдхэлэй Министерствын Кабанскын районой түлөөлэгшэ — бэлэдхэлгын жэлэй түсэбүүдые бүхы районоороо дүүргэһэнэй түлөө: орооһото культурануудые 105,9 процент, тэрэ тоодо шэниисэ 168,2 процент, тоһото культурануудые 122,0 процент, хартаабха 117,1 процент, мяха 112,4 процент, һү 107,1 процент, нооһо 111,5 процент.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Муравьев Даниил Иванович — бэлэдхэлэй Министерствын Байкало-Кударын районой түлөөлэгшын управлениин гүрэндэ бэлэдхэлгын талаар агент.

Мушаков Михаил Михайлович — бэлэдхэлэй Министерствын Байкало-Кударын районой түлөөлэгшын управлениин гүрэндэ бэлэдхэлгын талаар агент.

Шашин Лавр Павлович — бэлэдхэлэй Министерствын Кабанскын районой түлөөлэгшын управлениин гүрэндэ бэлэдхэлгын талаар агент.

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой VI пленум

ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой областной комитедэй VI пленум боложо, «ВЛКСМ-эй ЦК-гэй IV пленумэй дүнгүүд ба областной комсомольско организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалаар комсомолой обкомой секретарь нүхэр М. М. Гаськов элидхэл хэбэ.

Парти ба советскэ правительствын тон ехэ анхаралай ба туһаламжын ашаар манай республика хадаа культурна байгуулгын талаар нилээд ехэ амжалтануудые түйлаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Мүнөө үедэ манай Бурят-Монголой республикын хүн зоной 5-най нэгэ хубинь (эхин, дунда гү, али дээдэ) һургуулида һуралсана. Республика дотор хэдэн олон номууд ород ба бурят-монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэн гаргагдаа. Бурят арадай залуушуул өөһэдынгөө үндэһэн хэлэн дээрэ марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые шудалдаг болонхой. Манай республика доторхи 800 гаран клубууд, уншалгын байшангууд ба библиотекэнүүд залуушуулай ашаглалгада үгтэнхэй.

Манай орон дотор коммунизм байгуулгын асари ехэ хүдэлмэринүүдэй мүнөө үедэ ябуулагдажа байхада, комсомолецуудые ба союзнабэшэ залуушуулые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, тэдэнэрэй дунда культурно-нийтын хүдэлмэри үргэнөөр эмхидхэхэ гэээшэ бүхы комсомольско организацинуудай шухалын шухала зорилго болоно.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд хадаа залуушуулые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэринүүдэй центрнүүдэй нэгэн болоно. Тиимэһээ клубуудай, уншалгын байшангуудай, улаан булангуудай хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалга—комсомольско организацинуудай нангин уялга мүн. Машино-бүтээлгын заводтохи ВЛКСМ-эй комитет (секретаринь нүхэр Чернышев) энэ зорилгые гүйсэд мэдэржэ, культурно-нийтын хүдэлмэрие заводой клубтай нигта барисаатайгаар ябуулдаг байна. Залуушуулай дунда ябуулагдаха клубай хүдэлмэриин түсэбые ВЛКСМ-эй комитет ходоодоо хаража үзэдэг. Уранһайханай самодеятельностиин кружогуудые заводой клубай, цехүүдэй ба хамтын байрануудай дэргэдэ эмхидхээ. Залуушуулай вечернүүд һайн бэлэдхэлтэйгээр эмхидхэгдэдэг туладаа, һүүлэй үедэ һонирхолтойгоор ба сэнгэлигээр үнгэргэгдэнэ. Ондоо жэшээ хаража үзэе. Уһанзамайхидай ба судно-барилгын заводой хүдэлмэришэдэй клуб үни удаан саг соо залуушуулай дунда хүндэгүй байгаа. Энэ юунһээ болооб гэхэдэ, эндэхи комсомольско комитедүүд клубай хүдэлмэридэ анхаралаа табидаггүй байгаа. Тиин, клуб хадаа залуушуулай вечер гэһэн нэрээр түлбэритэ танцануудые үнгэргэлгөөр өөрынгөө хүдэлмэрие хизаарладаг байна. Иимэнүүд жэшээ мүн ондоо газарнуудта үзэгдэдэг.

Һүүлэй үедэ зарим комсомольско организацинууд залуушуулай дунда уранһайханай самодеятельностиие хүгжөөхэ ябадалда анхаралаа хандуулдаг болобошье, комсомолой олонхи хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэрие бодото дээрэ тоодоггүй, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай ажалябуулгые хэрэгсээдэггүй байна. Иимэ ушарһаа олонхи клубуудай, уншалгын байшангуудай дэргэдэхи уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай хүдэлмэри муугаар ябадаг ба зарим клубуудай дэргэдэ самодеятельностиин кружог эмхидхэгдээшьегүй байна. Жэшээлхэдэ, Тарбагатайн аймагта 20 клубууд ба уншалгын байшангууд, культурын 2 байшан бии. Теэд, уранһайханай самодеятельностиин кружогууд гансахан лэ Куналейскэ ба аймагай центртэхи культурын байшангуудай дэргэдэ хүдэлмэрилдэг. Мүн энэ аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ, «Красный боец», «Путь Ленина» ба бусад колхозуудай клубууд, улаан булангууд саг үргэлжэ шахуу хаалтатай байдаг дээрэһээнь залуушуул ошохо газаргүйдөөд, миин гэртээ һуудаг юм. Иимэ баримтанууд республика дотор үсөөн бэшэ үзэгдэнэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгые эрхилхэ Управлени ба тэрээнэй арадай творчествын Байшан (директорынь нүхэр Бажеев) хадаа уранһайханай самодеятельностиин кружогуудай хүдэлмэридэ шухала туһаламжа үзүүлдэггүй байна. Республикын арадай творчествын Байшан энэ жэл городуудта ба аймагуудта миил хоёр репертуарна сборнигуудые, нэгэ актна 14 пьесэнүүдые эльгээһэн байба. Тэдэнэрынь хүдөө нютагуудай клубуудта ба уншалгын байшангуудта хүрэжэ ошодоггүй, харин аймагай центрнүүдээр үлэшэдэг байха юм.

Мүн самодеятельностиин кружогуудай репертуарые шэнэлхэ ябадалда республикын культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай Управлени тон багаар анхарал хандуулна.

Һүүлэй үедэ олохон комсомольско организацинууд хамтаараа дуулалгада ехэхэн анхарал табина. Дуунай кружогууд олонхи һургуулинуудта ба ажалай резервнүүдэй училищинуудта эмхидхэгдэнхэй юм. Гэбэшье, самодеятельностиин энэ зүйл республика дотор үшөө үргэнөөр дэлгэрээгүй байһаар. Республикын олонхи колхозуудта хамтаараа дуулалгын кружогууд эмхидхэгдээгүй байха юм. Хүдөөгэй олон залуу хүбүүд ба басагад советскэ шэнэ дуунуудые мэдэнэгүй. Хүдөө нютагуудта ба городуудааршье заримдаа үни холын хуушарһан, идейнэ талаараа һула дуунууд залуушуулай дунда дуулагдадаг байна.

Манай Бурят-Монголой уранзохёолшод, композиторнууд уранһайханайнгаа ба идейнэ талаараа үндэр хэмжээнэй олониитын шэнэ дуунуудые үсөөнөөр зохёодог байна. Республикын композиторнуудай союз хадаа зохёогдоһон шэнэ дуунуудые шэлэн абалгын конкурс һаяшаг үнгэрһэн байгаа. Тэрэнэй дүнгөөр нэгэ хэдэ дуунууд шанда хүртэбэшье, тэдэнь удхын талаараа залуушуулай улам ургажа байгаа эрилтые үшөө хангажа шадахагүй байшоо. Тиимэһээ эдэ дуунуудай нэгэниинишье залуушуулай дунда дуулагданагүй.

Бурят-Монголой уранзохёолшод ехорой частушкануудые суглуулха гэжэ нилээд удаанай хэлсэдэг байбашье, энэ хүдэлмэриинь үрэ мүнөө хүрэтэр үзэгдэнэгүй. Мүн тэдэнэр самодеятельностиин коллективүүдтэ таарамжатай нэгэ актна пьесэнүүдые тон үсөөнөөр бэшэнэ. Гадна, Бүхэдэлхэйн демократическа залуушуулай гимн, демократическа студентнэрэй гимн гэхэ мэтэ дуунууд мүнөө хүрэтэр бурят хэлэн дээрэ оршуулагдаагүй байха юм.

Залуушуулые физкультураар хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ зарим комсомольско организацинууд хайша хэрэг хандана. Энэ жэл соо Закаменай, Зэдын, Заиграйн ба бусад аймагуудта ГТО-гэй нэгэшье значкист бэлэдхэгдээгүй байна. Түнхэнэй аймагай физкультурын ба спортын комитет хадаа байгша ондо значкистнүүдай нормые оройдоо 40 хүнэй үгэһэншье һаань, 150 хүн тушаагаа гэжэ хуурмаг мэдээ үгэһэн байха юм.

ВЛКСМ-эй олонхи айкомууд ба горкомууд городой болон хүдөө нютагай залуушуулай юрэнхы эрдэмээ дээшэлүүлхэ ябадалда багаар анхарал табина. Республика доторхи комсомолецуудай хахадынь шахуу 7 жэлэй һургуули дүүргээгүй байбашье, тэдэнэрэй тон үсөөниинь удэшын һургуулида хабаадалсана. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагта 604 комсомолецуудай 384-нь 7 жэлэй һургуули, 220-ниинь эхин һургуули дүүргээгүй байна. Гэбэшье, ВЛКСМ-эй Кударын айком хадаа залуушуулай эрдэм һургаал дээшэлүүлхын тула ямаршье хэмжээ абанагүй.

Мүн хүдэлмэришэн залуушуулай дунда түрүү наукын ба техникын түйлалтануудые, үйлэдбэриин новаторнуудай ажалай арга методые пропагандалха ябадал үргэнөөр дэлгэржэ шадаадүй.

Залуушуулай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие улам үргэдхэхын тулада ВЛКСМ-эй айкомууд ба горкомууд энэ хүдэлмэрие һайнаар хүтэлбэрилхэ ёһотой.

ВЛКСМ-эй ЦК-гэй 4-дэхи пленумэй табиһан зорилгонуудые манай республикын бүхы комсомольско организацинууд гүйсэд дүүргэхэ ёһотой гэжэ нүхэр Гаськов элидхэлэйнгээ түгэсхэлдэ хэлэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэгшэд — ВЛКСМ-эй обкомой гэшүүд, айкомуудай ба горкомуудай секретарьнар болон комсомольско эдэбхитэд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, комсомолецуудай дундахи культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин ехэхэн дутуу дундануудые элирүүлбэ.

— Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хадаа бүхы идеологическа хүдэлмэриин нэгэн шухала хубинь мүн, — гэжэ ВЛКСМ-эй Баргажанай айкомой секретарь нүхэр Бодров хэлэбэ. — Манай республикын олохон комсомольско организацинууд, жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай 18-дахи партсъездын нэрэмжэтэ колхозой организаци, энэ хүдэлмэрие һайнаар ябуулжа, комсомолецуудай ба бүхы залуушуулай дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

Гэбэшье, ВЛКСМ-эй айкомууд болон обком энэ хэрэгтэ анхарал багаар табина, юрэнхы үгөөр, хооһон шиидхэбэринүүдээр хүтэлбэрилнэ гэжэ нүхэр Бодров хэлээ.

Удаань үгэ хэлэһэн, ВЛКСМ-эй Торийн айкомой секретарь нүхэр Ломухин хүдөөгэй уранһайханай самодеятельностиин репертуар тухай, тэрэнэй идейнэ хэмжээнэй дооро байһан тухай тодорхойлон хэлэбэ.

— Арадай творчествын Байшангаар энэ жэл аймагуудта эльгээгдэһэн «Украинаһаа ерэһэн гурбан» гэжэ пьесэ ямаршье удхагүй дээрэһээ манай залуушуулда һайшаагдаагүй. ВЛКСМ-эй обком, тэрэнэй пропаганда ба агитациин таһаг энэ хэрэгтэ «шэнэ дулии, нюдэ балай» хандажа, хүдөөгэй самодеятельностиин репертуарыень шалгаагүй. Республикымнай уранзохёолшод ба композиторнууд залуушуулай дуулаха шэнэ шэнэ дуунуудые зохёоногүй, хүдөө нютагуудаар гаража, арад зонтой уулзалгануудые хэнэгүй гэжэ нүхэр Ломухин шүүмжэлээ.

ВЛКСМ-эй обкомой бюрогой гэшүүн нүхэр Зыков транспортна зарим комсомольско организацинуудта культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин һайнаар ябуулагдадаг жэшээнүүдые харуулба.

—Гэхэтэй хамта, ехэнхидээ комсомольско организацинууд энэ хүдэлмэридөө хангалтагүйгөөр хандана. Жэшээлхэдэ, Галуута-Нуурай станциин дэргэдэхи комсомольско организацида энэ хүдэлмэри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ бүхы арга боломжонууд бии: тон һайн клубтай, 11 улаан булангуудтай. Гэбэшье, клубай үнэтэ зөөри иишэ тиишээ уригдэнэ, самодеятельностиин кружог үни заяанай тарашоо, клуб соонь гансал кино харуулагдана, — гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлбэ.

Өөрынгөө хэлэһэн үгэ соо нүхэр Аносов (Мухаршэбэрэй айком) городһоо хүдөөдэ гарадаг артистнуудай бригадын репертуар ехэ үгытэй, заримдаа хэдэн жэл соо шэнэлэгдэнэгүй гэбэ. Уранһайханай самодеятельностиие һайжаруулха хэрэгтэ аймагууд хоорондын харалгануудые үнгэргөө һаа ехэ зохистой байгаа гэбэ.

— Залуушуулай дунда ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриин хэды хангалтагүй байбашье, ВЛКСМ-эй обкомой агитаци ба пропагандын таһаг телефонно хөөрэлдөөнһөө саашаа гаранагүй, — гэжэ нүхэр Юмсунов (ВЛКСМ-эй Кяхтын айком) шүүмжэлнэ. — Мүн гансашье энэ таһаг бэшэ, харин ВЛКСМ-эй обкомой ба тэрэнэй бюрогой хүтэлбэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии. Хүдөөдэ гараһан түлөөлэгшэд манай хүдэлмэрие ганса талаһаань, халирхайгаар харадаг ба практическа туһаламжа багаар үзүүлнэ. Кяхтада ябаһан 9 түлөөлэгшэдэй миил гансань колхозой комсомольско организацида хүрөө һэн.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай республиканска Управлениин начальник нүхэр Уртюбаев өөрынгөө үгэ соо культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые үбэлэй условиин хүдэлмэридэ бэлэдхэхэ тухай, тэдэнэй финансова ажахын байдал тухай тогтон хэлэбэ.

— Манай ороной арадай ажахын улам хүгжэхэ бүри түрүү техникын үүргэ улам ургана. Тэрэниие тон һайнаар шудалһан хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд хэрэгтэй. Гэбэшье, зарим комсомольско организацинууд энэ хэрэгтэ тусхай анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, ПВЗ-гэй залуушуул өөһэдынгөө техническэ мэргэжэлые багаар дээшэлүүлнэ, — гэжэ нүхэр Бугай (ВЛКСМ-эй обком) тэмдэглэбэ.

Хэлсэгдэһэн асуудалаар хамта дээрээ 18 хүн үгэ хэлээ. Пленум болбол тус асуудалаар дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаба.

* * *

Эмхидхэлэй асуудалаар—пленум хадаа нүхэр Д. Ч. Хандажаповые ВЛКСМ-эй обкомой агитаци ба пропагандын секретаряар, нүхэр Б. Д. Сандановые сэрэгэй-физкультурна таһагые даагшаар ба нүхэр А. Г. Рандинийе хүдөөгэй залуушуулай таһагые даагшаар баталба.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГТА

ОКТЯБРЬСКА РЕВОЛЮЦИИН 33-ДАХИ ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Загаһа барилгын «Труд» гэжэ колхозой комсомольско залуушуулай бригаднууд Октябрьска һайндэрые амжалтатайгаар угтахын түлөө мүрысөөнэй үүсхэлшэд болобо. Михаил Кетровой хүтэлбэрилдэг залуу загаһашад жэлэйнгээ түсэбые 5 һараар урид дүүргээ. Эдэнэр мянга шахуу пүүд загаһа гүрэндөө тушаагаад байна. Ноябриин 7 хүрэтэр түсэбһөө гадуур 1200 пүүд загаһа барижа тушааха уялга абаба.

Бригадын гэшүүд нютагайнгаа радиогоор дамжуулга хэжэ, аймагай залуушуулые үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллахые уряалба. Радиогоор дамжуулһанай хойто тээ тус бригада 4 дахин губшалга хэжэ, 170 пүүд загаһа татажа гаргаһан байна. Энээнэй урда тээ бүхэли табан хоног соошье эды шэнээн ехэ загаһан баригдаагүй байгаа. Залуушуулай бригада богонихон болзор соо колхозоо гээгдэлһээнь гаргаба. «Труд» колхоз загаһа барилгаар дайнай хойто тээхи табанжэлэйнгээ түсэбые һаяар дүүргэхэнь.

Бригадын радиодамжуулга дуулаһан Соляховай, Шестаковой, Немеровэй ба Сверловой бригаданууд тэрэ дары мүрысөөндэ оролсоод, загаһа барилгые һүүлэй үдэрнүүдтэ эрид дээшэлүүлбэ. Мүрысөөн хадаа аймаг дотор улам бүри үргэдэн дэлгэржэ байна.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ СТАХАНОВСКА ВАХТА

Поселково Соведэй депутат Н. Латкинаар хүтэлбэрилэгдэдэг, загаһа барилгын бригада стахановска вахтада жагсахадаа абаһан уялгаяа хүндэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Энэ бригада загаһатай газарые һайса бэдэржэ, удэр бүхэндэ 4 удаа губшуур табиһанайнгаа ашаар, август һарынгаа түсэбые 400 процент дүүргэжэ, шэнэ амжалта түйлаба. 3-дахи кварталайнгаа даалгабарийе хоёр дахинһаа үлүүгээр дүүргээ.

ҮБҺЭ ХУРЯАЛГААР ТҮРҮҮ КОЛХОЗ

Дээдэ-Ангарын сельсоведэй «Красный Октябрь» гэжэ эвенкийскэ колхоз адуу малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын түсэбые аймаг соогоо хамагһаа түрүүлэн дүүргэбэ.

Чимит Бадмаевагай хүтэлбэрилдэг һүнэй-товарна фермын хүдэлмэрилэгшэд һайнаар ажаллана. Эдэ малшад даалгабариһаа гадуур 20 центнер витаминна үбһэ бэлэдхээ.

М. Смоляков.

Эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ курса

Бурят-Монголой зооветеринарна институдай дэргэдэ ветеринарна фельдшернүүдэй эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ область хоорондын курсада занятинууд эхилбэ.

Эндэ Еврейскэ автономно областиин, Сахалинска ба Амурска областьнуудай, Приморско ба Хабаровска хизаарнуудай, Бурят-Монголой ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд ерэһэн байна.

Гурбан һарын туршада курсада һуралсахадаа, тэдэнэр өөһэдынгөө теоретическэ эрдэмые нилээд дээшэлүүлхэ, малай үбшэ эмнэхэ шэнэ аргануудтай, ветеринарно-профилактическа хэмжээ-ябуулгануудые ба ветеринарна хэрэгые эмхидхэхэ ябадалтай танилсаха юм. Мүн биологическа наукын шэнэ шэнэ нээлгэнүүд тухай лекцинүүдые шагнаха байна.

К. Васильев.

Колхозуудые радиофикацилга

Прибайкальска аймагай Турунтаево тосхондо 500 ватт хүсэтэй радиоузел баригдаба. Тэрэ узелһаа 4 колхозууд, Ильинкын санатори болон шпалозавод радиофикацилагдаһан байна. Тус радиоузел 1000 точкотой болонхой. Һаяар энэ узелһаа лини татагдажа, бүхы аймаг радиофикацилагдаха юм.

* * *

Үнгэрэгшэ август һарада Хориин аймагай центртэхи радиоузелһаа 7 километртэ лини татагдажа, «Родник» колхоз радиофикацилагдаһан байна.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наһанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудһаа, ажалшадай коллективүүд, Советскэ Союзай гражданинууд, гүрэнэй, нийтын организацинуудһаа ба хилын саанахи элдэб нюурнуудһаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалганууд ороһон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаһуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнһөө хүсэһэн амаршалгануудые хүргэбэ:

Калужска областиин Мосальска районой «Новая деревня» колхозой колхознигууд;

«Главпарфюмер» гэжэ Тамбовско областной сбытовэ баазын хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Бобруйска областиин Парическа районой «Культура» колхозой колхознигууд;

Харьковска областиин Закомельскэ МТС-эй хүдэлмэришэд, трактористнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд;

Бурят-Монголой АССР-эй Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй трактористнууд, хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Пензенскэ областиин хэлхээ холбооной Шемышейскэ конторын хүдэлмэришэдэй коллектив;

Алтайска хизаарай «Заготскотын» Баевска районно конторын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Сталинградска областиин Мачешанска районой «Большевистские темпы» гэжэ районно газетын редакци ба типографиин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Курск городой «Смена» ба «Комсомолец» гэжэ кинотеатрнуудай сотруднигуудай коллектив;

Минскэ областиин Борисовско районой «Пролетарский борец» колхозой колхознигууд;

Курска областиин Волоконовско районой «Крестьянский труд» колхозой колхознигууд;

Белорусска ССР-эй Слуцка районой Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознигууд;

Каменск городой хилээмэнэй заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай суглаан;

Тюменскэ областиин Вагайска районой «Красный путь» колхозой колхознигууд;

Хорезмскэ областиин Хазараспска районой Стахановай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Одесскэ областиин Балтска районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд.

Днепропетровско хүдөө ажахын институдай профессорско-багшанарай состав ба студентнүүд;

Физическэ культурын Киевскэ гүрэнэй институдай багшанарай ба студентнүүдэй коллектив;

Галда шатадаггүй кассануудые үйлэдбэрилдэг Киевскэ заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Молдавска ССР-эй Унгенскэ районой Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Амурска областиин Благовещенскэ районой «Металлист» колхозой колхознигууд;

Тамбовско областиин Ламска районой Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Сталинградска областиин Ольховско районой Калининай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд;

Бурят-Монголой АССР-эй Сэлэнгын аймагай Кировай нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд:

Ковельскэ түмэр замай Ковель станциин хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Ровенскэ областиин Рафаловска МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив:

Молодечненскэ областиин радиоинформациин комитедэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Волынска областиин Рожищенско районой Крупскаягай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд;

Ростовско областиин Матвеево-Курганска районой медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд;

Гомельско областиин Добрушска районой. Корминска долоон жэлэй һургуулиин багшанар ба һурагшад;

Ленинград городой Павловай нэрэмжэтэ 308-дахи дружинын пионернүүд;

Витебскэ областиин Городской хүүгэдэй байшангай хүдэлмэрилэгшэд ба хүмүүжүүлэгдэгшэдэй коллектив;

Минск городой барилгын материалнуудай Белорусска индустриальна техникумэй багшанар ба студентнүүдэй коллектив;

Тамбовско областиин Уваровска р… ной «Красный луч» колхозой … гууд;

Куйбышевска областной научна … шерско-гинекологическа общест… чууд;

Латвийска ССР-эй нютагай пром… ленностиин Министерствын сил… химическэ трестын хүдэлмэрилэг… коллектив;

Сумска областиин Роменско … но-галантерейнэ фабрикын хүд… шэд ба албахаагшадай коллекти…

Андреевай нэрэмжэтэ металлург… заводэй тонкэлистын цехын хүдэл… шэд, инженерно-техническэ хүдэ… лэгшэд ба албахаагшадай коллекти…

Ростовско областной научно-шэнж… гын рентгенорадиологическа ба он… гическа институдай научна хүдэл… лэгшэдэй коллектив;

Азербайджанска түмэр замай Ми… валь станциин паровозно депогой … мэришэд ба албахаагшад;

Воронежско областиин Краснов… скэ свеклосовхозой хүдэлмэришэд … бахаагшадай коллектив;

Узбекистанай КП(б)-гэй Кашка-… инска обкомой хүдэлмэрилэг… коллектив;

ДОСАРМ-ын Курскэ областной … тедэй хүдэлмэрилэгшэдэй коллекти…

Баку городой № 138 һургуули… дахи «А» классай һурагшад;

Хүдөө ажахын Вологодско обла… управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй … лектив;

Пензенскэ областиин Соседскэ р… ной Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой … хозниггууд;

Тамбовско областиин Лысогор… районой Сталинай нэрэмжэтэ колх… колхознигууд;

Новосибирскэ областиин Татар… районой Западна МТС-эй хүдэлмэри… ба албахаагшадай коллектив;

Минск городой Крупскаягай нэрэ… тэ артелиин техническэ персонал, хүд… мэришэд ба хүдэлмэрилэгшэд;

Саратовска областиин Балашов … лой хүүгэдэй № 5 садай үхибүүд ба … дэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Новгородско областиин «Партиза… гэжэ фабрикын хүдэлмэришэд, а… хаагшад, инженернүүд ба техниг… коллектив;

Чешске-Будейовиче городой «Кон… гэжэ арадай предприятиин хүдэлм… шэд ба албахаагшад;

Прага городой Гржижек заводой … дэлмэришэд, албахаагшад, инж… нүүд;

Чехословаки, Светле городой «… заводой хүдэлмэришэд, албахаагша… инженернүүд;

Прага городой «Липперт» гэжэ … дой хүдэлмэришэд албахаагшад … инженернүүдэй коллектив;

Готвальдово городой чехословаци… луушуулай союзай крайска комите…

Чехословаки, Забржег городой «… гэжэ национальна заводой хүдэлм… шэд ба албахаагшад;

Тунисай ажалшадай профсоюзу… нэгэдэл;

Франциин компартиин Брестскэ … ци;

Закарпатскэ областиин Ужгоро… МТС-эй хүдэлмэришэд ба албах… дай коллектив;

Ровенско областиин Сарненска р… ной, «13 лет Октября» колхозой … хозниггууд;

Азербайджанска түмэр замай 8… Саатлинска дистанциин ба Саатли… узелай хүдэлмэрилэгшэд;

Куйбышевска областиин статисти… управлениин хүдэлмэрилэгшэдэй кол… тив;

Ровенскэ областиин ажалшадай … тадуудай Мизочско районой Сове… гүйсэдком;

Барнаул городой, ВКП(б)-гэй Же… нодорожно райкомой хүдэлмэрилэг… коллектив;

Азербайджанска түмэр замай … кинска отделениин Политотделэй хүд… мэрилэгшэдэй коллектив;

Астрахань городой басагадай № … дунда һургуулиин багшанар ба һу… шад;

Харьковска областиин Сахновщин… районой «Ново-Украинска» колхо… колхознигууд;

Харьковска областиин Петров… районой «Ново-украинка» колхозой … хозниггууд;

Харьковска областиин Савинска ра… ной партийна, советскэ ба олонии… организацинуудай түлөөлэгшэдэй … баадалгатай суглаан;

Сталинградска областиин Михайл… ска лесхозой хүдэлмэришэд ба алб… хаагшадай коллектив;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

„Агитаторай блокнодой“ 17-дохи номер

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» 17-дохи номер хэблэлһээ гараба. Энэ номерто: «Ургаса хуряалга ба таряа бэлэдхэлэй темпые хурдадхаха» гэһэн түрүү бэшэг, «Агитаторнууд — колхознигуудай дунда мүрысөө эмхидхэгшэд» гэжэ Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Ивановой статья, «Хүдөөгэй культурын байшан» гэжэ Тарбагатайн аймагай Ехэ Куна… лей тосхондохи культурын Ба… шангай хүдэлмэри тухай нүхэ… Яськовой статья толилогдобо.

Тэрэшэлэн «Сталинска эпох… агууехэ байгуулалта» гэжэ хө… рэлдөө үнгэргэлгэдэ зорюулаг… һан ба мүн «Малай үбэлжэлг… хаһа соонь бэлэдхэхэ» гэһэн ма… териалнууд тус номерто хэблэгд… бэ.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрээр Кяхтын, Заиграйн, Ториин, Түнхэнэй, Прибайкальска, Сэлэнгын, Байкало-Кударын, Тарбагатайн аймагуудай ба Улан-Удэ городой Городской, Пригороднэ районуудай болон Городок, Бабушкин городуудай олон үхибүүдтэй эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар шагнаба.

II шатын «Эхын алдар» гэжэ орденоор 6 эхэнүүд, III шатын «Эхын алдар» гэжэ орденоор 14 эхэнүүд, I шатын «Эхын медал… гэжэ медаляар 29 эхэнүүд, II ша… тын «Эхын медаль» гэжэ меда… ляар 32 эхэнүүд шагнагдаа.

Шагнагдагшадай дунда найма… үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжү… һэн Кяхта городой госпитали… хүдэлмэришэн У. А. Бердникова, Сэлэнгын аймагай Ново-Селе… гинскэ сельпогой хүдэлмэриш… долоон үхибүүдэй эхэ М. М. Пе… рова, Ториин аймагай Энгельсы… нэрэмжэтэ колхозой колхозниц… зургаан үхибүүдэй эхэ П. Т. Ба… татарова, Байкало-Кударын айма… гай «Путь к коммунизму» колхо… зой колхозница, габан үхибүүдэй эхэ А. Х. Торгубаева ба бусад бии.

Инженер Ф. Ковалевой методые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ

Манай түрүүшын алхамууд

Г. СМИРНОВ, сэмбын фабрикын главна инженер

Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив Московско областиин «Пролетарская победа» гэжэ нарин сэмбын фабрикын инженер Ф. Л. Ковалевой методээр түрүү стахановецуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлжэ эхилһээр муу бэшэ показательнуудые харуулжа байна.

Инженер Ковалевой дурадхаһан шэнэ метод фабрикын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд халуунаар дэмжээ. Тиин, техническэ зүблөөн ба үйлэдбэриин суглаанууд дээрэ тус метод хүдэлмэришэдэй дунда зүбшэн хэлсэгдэһэн, наринаар шудалагдаһан байна.

Тус тусгаар мэргэжэлтэ стахановецуудай хүдэлмэриие шудалан шэнжэлжэ үзөөд байхадаа, ямаршье профессиин хүдэлмэришэн элдэб янзын арга дүрые элдэб янзаар дүүргэһэнэй ашаар амжалтануудые туйлана гэжэ инженер Ковалевой хэһэн тобшололые үзөөн түрүүн ямар процесс дээрэ хэрэглэхэ тухай хэлсэгдэһэн байна. Тиин фабрикын хүтэлбэрилэгшэд ноохо ээрэдэг цехтэ стахановецуудай хүдэлмэриин гараар хэгдэдэг процессые шэнжэлжэ эхилһэн байха юм.

Үйлэдбэриин процесс бүхэн хэдэн ондоо арга дүрэнүүдһээ бүридэдэг. Жэшээнь, ноохо ээрэлгын үйлэдбэридэ утаһаяа татаха, бобинаа һэлгэхэ, утаһандаа эршэ оруулха ба ээрэгдэһэн утаһа ороожо абаха — хамта дүрбэн операцинууд бии. Эдэ дүрбэн операцинууд хүдэлмэришэдөөр адли тэгшээр хэгдэнэгүй. Халаанайнгаа нормые 110—115 процент дүүргэдэг ноохо ээрэгшэ Степанова ээрэгдэһэн утаһануудые ороожо абаха операциие нормоор хараалагдаһан 5,44 секундын орондо 3,05 секунда соо бүтөөнэ. Тиихэдэ, винтовщица Тугарина энэ операциие —5.45, Кудрявцева 7,90 секунда соо хэнэ. Мүн бобинае һэлгэхэ операци дээрэ Степанова — 40, Тугаринова—44, Кудрявцева —63 секунда гаргадаг байна.

Ээрэгшэ Степановагай хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилхэдөө утаһа ороожо абалгаар халаан соо 45 минута арбилжа, энэ сагаа соогоо 20 килограмм ноохо нормоһоо гадуур ээрэжэ гаргадагые бидэ харанабди. Хэрбээ цехын хүдэлмэришэд барандаа иигэжэ ажаллаа һаа, сүүдхэ бүхэндэ 200 килограмм ээрэһэн ноохо нормоһоо гадуур үгэжэ шадаха байна.

Сэмбэ нэхэлгээр эгээл орёо операциин нэгэниинь челнок һэлгэлгэ юм. Тиимэһээ, тус операциие шэнжэлжэ үзөөбди. Үдэр бүриингөө нормые 135—140 процент дүүргэдэг сэмбэ нэхэгшэ Сомова челнок һэлгэлгээр һайн үрэ харуулаа. Нормын ёһоор 9,6 секундын орондо 8,6 секунда соо тус операциие тэрэ хэдэг байба. Тиихэдэнь энэл операциие Иванова — 9,1, Шишкина—9,2, Афанасьева — 10,1 секунда соо дүүргэнэ. Иигэжэ бултанайнь хүдэлмэриие хараад үзэхэдэ, нүхэр Сомова алинһаяншье шадамараар челногоо һэлгэнэ гэжэ элирбэ.

Мүнөө стахановка Сомовагай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлжэ эхилһэнһээ хойшо удаан саг үнгэрөөгүй, гэбэшье сүүдхэ соо сэмбэ нэхэлгэ 200 метрээр дээшэлээ.

Тиихэдэ, сэмбэ нэхэгшэ Шишкина челнок һэлгэлгые удаанаар хэдэг аад, халаанайнгаа нормые 130—145 процент дүүргэжэ, нүхэр Сомовае ахина. Тэрэ хайшан гээд иимэ амжалта туйланаб?

Нүхэр Шишкина гараараа хэдэг операцида удааншье һаа, хоёр станогойнгоо хүдэлмэриие адли тэгшээр ябуулна, халаанай һэлгэсые зүбөөр ба түргэнөөр хэнэ.

Стахановецууд нүхэд Степанова, Сомова, Шишкина гэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлнүүд иигэжэ шэнжэлэгдээд, инженер Ковалевой дурадхалай ёһоор фабрикын коллективэй дунда амжалтатайгаар дэлгэрүүлэгдэжэ байна.

Иимэ хэмжээ-ябуулганууд үнгэргэгдэжэ, ээрэгдэһэн утаһа ороожо абаха операцида 54 хүнүүд һургагдаад, барандаа нормоёо дүүргэнэ. Нүхэд Бимаева, Питкевич гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд тус операциие 5 минута 44 секундын орондо 3 минута 30 секунда соо хэдэг болоо.

Сэмбэ нэхэлгэ дээрэ челнок һэлгэлгын операцида 88 хүнүүд һургагдаа. Энээнһээ урда цех бүхы дээрээ энэ операциие 14,1 секунда соо хэдэг һаа, мүнөө 11 секунда соо хэдэг болобо. Сэмбэ нэхэгшэд Поваляева, Москвитина ба бусад нормонуудаа дүүргэдэггүй байһан аад, мүнөө халаан бүхэндэ нормонуудаа 110—127 процент дүүргэдэг болобо. Сэмбэ нэхэлгэ дээрэ дунда зэргээр абахада, нэгэ нэхэгшэ час соо 1,14 метр нэхэдэг байгаа һаа, мүнөө эндэ 2 метр нэхэдэг болобо.

Инженер Ковалевой методээр фабрикын коллектив иимэнүүд амжалтануудые туйлабашье, үшөөл дутагдалнууд олон. Мастернууд ба тэдэнэй туһалагшанар стахановецуудай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлнүүдые шэнжэлэлгэдэ эдэбхи багатайгаар хабаадалсана. Тус метод хадаа фабрикын шэрдэлгын, главна механикын ба бусад цехүүдээр үшөө дэмжэгдээгүй байһаар.

Тус методые үргэнөөр дэлгэрүүлхын тула, бүхы станогуудта индивидуальна моторнууд табигдажа, машина зэмсэгүүдэй техническэ заһабариие һайжаруулха ба бусад хэмжээнүүд абтажа байна.

* * *

Һаяхан Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай профсоюзна эдэбхитэдэй суглаан боложо, инженер Ф. Ковалевой үүсхэлые городой предприятинуудта үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээ.

Суглаан дээрэ Улан-Удын сэмбын фабрикын главна инженер нүхэр **СМИРНОВ** элидхэл хээ.

Элидхэлэй һүүлээр шэлэй заводой цехын начальник нүхэр **УЛИТИНА**, ПВЗ-гэй булад шудхалгын цехын экономист нүхэр **ПЕТРОВ**, судно-заһабарилгын заводой директор нүхэр **ВОСТОКОВ** ба бусад хамта 12 хүнүүд үгэ хэлээ.

Һүүлдэ үгэ хэлэһэн ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр **И. И. ЛОГУШКИН** городой предприятинуудта инженер Ковалевой методэй ямараар дэлгэрүүлэгдэжэ байһан тухай тоггожо хэлээ. Тиихэ зуураа, городой олонхи предприятинуудта, тэрэ тоодо «Механлит» ба модоной заводуудта, мелькомбинадта энэ хэмжээ-ябуулгын илангаяа муугаар ябуулагдажа байһаниие шүүмжэлээ. Нүхэр Логушкин тус методые предприяти бүхэндэ хайшан гэжэ үргэнөөр дэлгэрүүлхэ талаар саашанхи зорилго табяа.

Газетынгаа мүнөөдэрэй номерто тус суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн хэдэн эдэбхитэдэй статьянуудые толилбобди.

Халуунаар дэмжэнэбди

К. ИВАНОВА, сэмбын фабрикын стахановка

«Пролетарская победа» гэжэ нарин сэмбын фабрикын дэргэдэ һуража байха үедөө, инженер нүхэр Ковалевтой уулзаһан байнаб. Мүнөө тэрэнэй дурадхаһан шэнэ метод хадаа промышленна бүхы предприятинуудта үргэнөөр дэлгэржэ байна.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикада 1946 онһоо эхилжэ хүдэлмэрилнэб. Түрүүшын 3 һара соо машина зэмсэг тодхолго дээрэ хүдэлмэрилөөд, һүүлээрнь сэмбэ нэхэгшээр мүнөө болотор хүдэлмэрилжэ байнаб. Социалистическэ ажалай новаторнууд — Александр Чутких, Лидия Корабельникова ба бусадай үнэтэ үүсхэлнүүдые дэмжэлгэдэ эдэбхи ехэтэйгээр хабаадалсахые оролдодогби.

Инженер Ковалевой шэнэ метод манай фабрикын коллективээр халуунаар дэмжэгдээ. Энэ методээр хүдэлмэрилжэ захалһан манай түрүү стахановецууд Сомова, Шишкина, Степанова гэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дүршэл хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрүүлэгдэжэ байна.

Сэмбэ нэхэлгэ дээрэ челнок һэлгэхэ операцяар нүхэр Сомовагай дүй дүршэлдэ һурахын түлөө ехэхэн оролдолго гаргааб. Тиин, урдань 16,5 секунда соо челногоо һэлгэдэг байһанаа, мүнөө 10,4 секунда соо һэлгэнэб.

Энэ дүршэлдэ һураһанайнгаа ашаар, халаан соо тус операци дээрэ 10 минута арбилжа, нормынгоо дээдэ тээ 20—25 метр сэмбэ нэхэхэ аргатай болооб.

Мүнөө би сэмбэ нэхэгшэд Якутова, Поваляева гэгшэдые дурсагдагша түрүү стахановецуудайнгаа хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ һургажа эхилээб. Тэдэнэймни нормын дүүргэлтэ 98 процентһээ 110 процент хүрэтэрөө дээшэлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: сэмбын фабрикын түрүү стахановка А. К. Сомова (зүүн гарһаа) сэмбэ нэхэлгээр өөрынь хүдэлмэриин дүй дүршэлые өгээн түрүүлэн халан абаһан стахановка К. С. Ивановатай хөөрэлдэжэ байна.

Д. Носовой фото.

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлые—бүгэдэндэ

Н. ИЛЮХИН, ПВЗ-гэй завкомой түрүүлэгшэ

Манай парти ба правительство болбол промышленна предприятинуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ туйлай ехэ анхарал хандуулна. Тиимэһээ оронойнмнай промышленностиин хүдэлмэришэд ажалай бүтээсые дээшэлүүлгэдэ улам бүри ехэ амжалтануудые туйлана.

Московско областиин «Пролетарская победа» гэжэ сэмбын фабрикын инженер нүхэр Ковалевой шэнэ үүсхэл хаа каанагүй дэлгэрүүлэгдэжэ, үйлэдбэриин бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ аша туһа хүргэжэ байна.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводто Александр Чутких, Лидия Корабельникова гэгшэдэй үнэтэ үүсхэлнүүд халуунаар дэмжэгдэжэ, һайн үрэнүүдые үгөө. Завод дотор 190 стахановецууд продукциингаа шанарые эрхим һайнда хүргэжэ, өөрын тамгатайнууд болонхой. Тиихэдэ, үйлэдбэри дээрэ материал арбилалгада 14 цехүүд хабаадалсана. Тиин, энэ жэлдэ хоёр миллион гаран түхэригэй материал арбилагдаа.

Мүнөө инженер Ковалевой дурадхаһан шэнэ үүсхэл дэмжэгдэжэ эхилбэ. Энэ методые үйлэдбэри дээрээ саашадань амжалтатайгаар нэбтэрүүлхэ дүүрэн арга боломжо бидэндэ бии. Республика дотороо алдар сууда гараһан солото стахановецууд — СССР-эй Верховно Соведэй депутат олон станочник Е. Г. Курочкин, арба гаран жэлэй нормонуудые дүүргэһэн табанжэлэй геройнууд Казаиров, Кириленко, Гутаров ба бусад стахановецууд үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байна.

Эдэ түрүү стахановецуудай ажалай дүршэлые инженер Ковалевой методээр хүдэлмэришэдэй дунда дэлгэрүүлхын тула, заводой методическа комисси байгуулагдаа. Тиин, түрүүшүүлэй ажалай дүй дүршэлнүүдые шудалалга цех бүхэндэ ябуулагдажа эхилээ. Завод дотор хэблэгдэдэг техническэ бюллетень дээрэ детальнуудые бүтээлгын процессүүдэй операцинууд тодорхойгоор толилогдоно.

Булад шудхалгын цехтэ жэл соо 600 хайлуулга хэһэн стахановец Казаировай хүдэлмэриин дүршэл шудалалга амжалтатайгаар ябуулагдажа эхилбэ. Хэдэн хүнүүд тэрэнэй дүршэлые халан абажа, үйлэдбэриингөө бүтээсые дээшэлүүлжэ захалаа.

Инженернүүд ба мастернуудай үүргэ ехэ

К. КАРАСЕВ, мясокомбинадай главна инженер

Мяха-консервын комбинадай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ямаршье промышленностиин үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлэгдэжэ болохо инженер Ковалевой методээр эрхим стахановецуудайнгаа хүдэлмэриин зарим дүй дүршэлнүүдые шэнжэлжэ үзэбэ.

Комбинадай консервын заводто консервын хайрсагуудые бүтээлгээр стахановецууд нүхэд Колесников ба Крепышев гэгшэдэй хүдэлмэринүүд шэнжэлэгдэнэ. Элдэб операцинуудые хэлгээр һайн дүршэлнүүд тэмдэглэгдээ.

Тиихэдэ, малай шуһые бүйлуулан альбумин (эрхим сортын сабуун) үйлэдбэрилгээр олон процессүүд шэнжэлэгдээ. Стахановецууд Солдатов, Шульков гэгшэд шэн зоригтойгоор ажаллажа, ажалайнгаа бүтээсые нёдондо жэлэйхиһээ 60—70 процентээр дээшэлүүлһэн байна.

Нүхэр Солдатов 1 час соо 62 килограмм, нүхэр Шульков час соо 32 килограмм альбумин үйлэдбэрилнэ. Тэдэ хоёрой продукциин шанар шэнжэлэгдэжэ, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ мүртөө мүн шанарыень һайжаруулхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэй гэһэн заабари тэдэндэ үгтөө.

Мүнөө комбинадай альбуминна башнида эдэ түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые шэнэ методээр дэлгэрүүлгэ муу бэшээр ябуулагдажа байна.

Гэбэшье, бэшэ цехүүдтэмнай түрүү стахановецуудай дүй дүршэлнүүдтэ хүдэлмэришэдые һургалга удаанаар дэмжэгдэнэ. Тэдэ цехүүдэй мастернууд ба нормировщигууд эдэбхи оролдолго багаар гаргана. Үнэтэ үүсхэл дэмжэлгээр энэ дутагдалаа ойрын үдэрнүүдтэ усадхажа, стахановецуудайнгаа ажалай дүй дүршэлые хүдэлмэришэдэйнгөө дунда үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ манай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй нангин уялга мүн.

Новаторнуудай дүршэл шудалха

М. МОГНОНОВ, профсоюзуудай областной Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ

Олониитын эдэбхитэй хабаадалтатайгаар социализм байгуулха коммунистическэ метод болоһон социалистическэ мүрысөөн хадаа таһалгаряагүйгөөр урган хүгжэжэ, үлэмжэ һайн шэнэ формонуудаар баяжажа байна. Тэрэ үлэмжэ һайн шэнэ арга методүүдэй нэгэн хадаа инженер Ковалевой үүсхэл мүн болоно.

Олониитын ажалай үүсхэл хадаа ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө үйлэдбэриин-техническэ хэмжээ-ябуулгаар дэмжэгдэдэг газарта, хүдэлмэриин түрүү методые дэлгэрүүлхын түлөө үдэр бүри үсэд шангаар тэмсэдэг газарта амжалтатайгаар дэлгэрдэг байна. Энээниие манай предприятинуудай ажабайдал ба бодото ажал хүдэлмэри харуулна.

Сэмбын фабрикын хүтэлбэрилэгшэд Ковалевой үүсхэлые нэбтэрүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абаһанай ашаар, бага бэшэ үрэ дүн харуулжа байна.

«Пролетарская Победа» гэжэ нарин сэмбын фабрикын инженер нүхэр Ковалев инженернүүд ба технигүүдэй коллективтэй суг ажаллажа, фабрикынгаа түрүү стахановецуудай ажалай дүй дүршэлые шэнжэлэн согсолһон байна. Түрүү арга методые шэнжэлһэнэй үндэһөөр бусад бүхы хүдэлмэришэдые эдэ дүй дүршэлдэ һургаха һуралсал эмхидхэгдэһэн байха юм. Стахановецуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые юрэнхы дээрэнь шэнжэлхэ ябадал манай олохон предприятинуудта шэнэ хэрэг бэшэ болобошье, нүхэр Ковалев хадаа стахановецуудай элдэб янзын арга дүрые операци операцяарнь шэнжэлһэн байна. Тэрээндэнь хүдэлмэриин сагые түсэблэлгэ ба хүдэлмэрилдэг газарые эмхидхэлгэ оролсоно. Энэ хадаа стахановецуудай дүй дүршэлые шэнжэлхэ методэй шэнэ зүйл болоно. Энэ ушарта стахановецуудай үндэр бүтээсэтэй ажалай нюусые хүсэд дүүрэнээр элирүүлжэ болохо байна бшуу.

Дурадхалнуудые шэнжэлхэ ба согсолхо талаар нүхэр Ковалевой метод хадаа эрхим стахановецуудай хүдэлмэриин ашагтай туһатай арга дүрэдэ бүхы хүдэлмэришэдые һургадаг байхаһаа гадна, мүн стахановецуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые шэнжэлжэ, согсолходоо хүдэлмэришэн бүхэнэй хүдэлмэриин газарые шалгаха ба үйлэдбэрилэгшэ бүхэнэй стахановскаар ажаллаха услови байгуулгатай нягта холбоотой юм. Тусхайлбал, зэмсэг түхеэрэлгэнүүдынь заһабарилагдадаг, машинануудынь гуримшуулагдадаг, хэрэгтэй болохо запасной частьнууд ба зэр зэмсэг гэхэ мэтэ үгтэдэг байха юм. Тайлбарилан хэлэхэдэ, эрхим стахановецуудай хүдэлмэриин газарай условинуудтал тон адли условинууд бүхы хүдэлмэришэнэй хүдэлмэриин газарнуудта байгуулагдадаг байгаа. Энэ хадаа хүдэлмэриин шиидхэхы амжалтануудай шухала нүхэсэл бололсодог байна. Стахановска дүй дүршэлые эмхитэйгээр ба түсэбэй ёһоор дэлгэрүүлжэ, стахановска коллективнэ хүдэлмэридэ олоороо дамжан орохо зүб замые заажа үгэһэн нүхэр Ковалевой үүсхэл хадаа тон ехэ габьяата хэрэг мүн болоно.

Үйлэдбэриин стахановецуудай дүй дүршэлые шэнжэлэн согсолжо, тэрэниие үргэнөөр нэбтэрүүлхэ арга боломжо манай предприятинууд ба үйлэдбэриин участогууд бүхэндэ хүсэд бии.

Тиин, социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ талаар хүдэлмэриин һайнаар ябуулагдаһан предприятинуудта түрүү стахановецууд хүдэлмэриин үндэр бүтээсэ туйлаха шэнэ методүүдые нэбтэрүүлхэ арга боломжонуудые үдэр бүхэндэ элирүүлжэ үгэдэг байгаа. Жэшээлхэдэ, механизмууд ба түхеэрэлгэнүүдые заһабаригүйгөөр удаан ашаглаха, түүхэй эд, түлишэ, зэр зэмсэг гэхэ мэтые гамтайгаар хэрэглэхэ дурадхалнуудые тэдэнэр оруулдаг байха юм. Иимэ жэшээнүүд манай предприятинуудта тон олон бии байна. Тиигэжэ манай стахановецууд хадаа хүдэлмэриин юрэнхы амжалта туйлаха ба үйлэдбэриин технологиие һайжаруулха зам табилгада туһалдаг байна.

Тиимэһээ манай предприятинуудай ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэд хадаа үндэр бүтээсэтэй эрхим хүдэлмэри эмхидхэхын тулада стахановска дүй дүршэлые саг үргэлжэ шэнжэлхэ ба согсолхо, новаторнуудай үүсхэлнүүдые дэмжэхэ ба хүгжөөхэ, тэдэнэй дүй дүршэлые хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, түрүү арга дүрэ ба методые бүхы хүдэлмэришэдэй шудалха ябадал хангаха уялгатай.

Энээниие манай парти хадаа бүхы партийна, ажахын ба профсоюзна организацинуудһаа эринэ. Тиин, инженер Ковалевой үүсхэл энэ зорилгые бэелүүлгэдэ сүм зохилдоно. Арадай ажахыда тон ехэ удхашанартай болоод байһан энэ үүсхэлые дэлгэрүүлхэ ябадалда предприятинуудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд горьтойхон үүргэ дүүргэхэ ёһотой байна.

Гэхэ зуура, манай предприятинуудта инженер Ковалевой үүсхэлые дэлгэрүүлхэ ябадал үшөө һулаар табигданхай байха юм. Манай олохон предприятинуудай ажахын ба профсоюзна хүтэлбэрилэгшэд инженер Ковалевой үүсхэлые дэлгэрүүлхэ талаар элдэб суглаа ба зүблөөнүүдые үнгэргэхэһөө бэшэ, бодото хэрэг дээрээ мүртэй хүдэлмэри үшөө ябуулаагүй байһаар. Жэшээлхэдэ, машино-бүтээлгын, паровозо-вагонно ба шэлэй заводуудта хэдэн табанжэлэй даалгабаринуудые дүүргэһэн, ажалай бүтээсын эрхим жэшээ харуулдаг хэдэн зуугаад стахановецууд бии. Теэд, тэдэнэй дүй дүршэлые шэнжэлхэ ба согсолхо хүдэлмэри үшөө эмхидхэгдэнэгүй. Мүн зарим предприятинуудта инженер Ковалевой үүсхэлые дэмжэжэ, үйлэдбэридэ хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ хүдэлмэриие эрхилхэ элдэб комисси ба соведүүдые байгуулан, энэ тон һонирхолтой хэрэгые унжагайруулжа байна. Улан-Удын модоной заводто энэ оной сентябриин 11-дэ болоһон партийна суглаан дээрэ Ковалевой методээр, заводой стахановецуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые үйлэдбэри дээрэ нэбтэрүүлхэ асуудалые зүбшэн хэлсээд, стахановецуудай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ хүдэлмэриие эрхилхын тула 20—30 хүнһөө бүридэһэн стахановецуудай совет байгуулха гэжэ тогтооһон байна. Стахановецуудтай зүбшэлсэхэ шухала байбашье һаань, тэдэнэй хүдэлмэриин арга дүрые нэн түрүүн шэнжэлхэ ба шудалха хэрэгтэй. Иимэ соведүүд стахановецуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые инженер Ковалевой методээр дэлгэрүүлхэ хэрэгые бэеһээ саашань болгохо, нюудэ далдалхын тулада хэрэгтэй байна.

Мүн инженер Ковалевой үүсхэлые манай эрхэ байдалда дэлгэрүүлхэ арга үгы гэһэн буруу һанамжанууд зарим предприятинуудта гарана. Мелькомбинадай главна инженер нүхэр Деньгин хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые шэнжэлхэ ба үргэнөөр дэлгэрүүлхэ энэ метод мелькомбинадта хэрэглэгдэхэ аргагүй гэжэ тоолоно. Теэд, профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Сахаров нүхэр Деньгинтэй һаналаа нэгэдэдэг байна. Эдэ һанамжануудай тон алдуутай байһаниинь эли. Хэрбээ нүхэд Деньгин ба Сахаров гэгшэдһээ танай комбинадта хэды стахановецууд бииб гэжэ асуубал, тэдэнэр хэдэн хүнэй фамили дурдабашье, хүдэлмэриинь түрүү дүй дүршэлые шэнжэлэлгэ эрхилдэггүй дээрэһээ, тэдэнэй ямар аргаар хүдэлмэриин үндэр бүтээсэ туйладаг байһаниие мэдэхэгүй байха.

Эдэ жэшээнүүд хадаа манай республикын олохон предприятинуудта Ковалевой үүсхэлэй һулаар дэлгэрүүлэгдэжэ байһаниие гүйсэд гэршэлжэ үгэнэ. Мүн эдэ жэшээнүүд хадаа социалистическэ мүрысөөе хүтэлбэрилхэ ябадалда ёһо тэдыгээр, хойрогоор хандадаг ябадалай үшөө бии байһые тодорхойлно. Инженер Ковалевой методээр стахановска коллективнэ хүдэлмэриие эмхидхэхын орондо зарим стахановецуудай рекорднуудаар һанаагаа амарха ябадал манай профсоюзна ба ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй дунда үшөө бии байһаниинь эдэ жэшээнүүдһээ баһал эли болоно.

Социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэдэ үзэгдэжэ байһан эдэ горьтойхонууд дутуунууд хадаа предприятинуудай хүдэлмэришэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэлнүүдые гаргаха ябадалда ехэхэн һаад ушаруулна. Тиимэһээ эдэ дутуунуудые богонихон болзор соо усадхажа, предприяти бүхэндэ инженер новатор Ковалевой дурадхаһан методэй ёһоор стахановецуудай дүй дүршэлые бүхы талаһаань шэнжэлжэ, тэрэниие үргэнөөр дэлгэрүүлхэ шухала болоно. Энэ хадаа предприяти бүхэнэй хүдэлмэриие һайжаруулха, үйлэдбэриингөө программые болзорһоонь урид дүүргэхэ, резервнүүдээ дүүрэнээр хэрэглэхэ ябадалда шухала нүхэсэл боложо үгэхэ байна.

Бичурын аймагай Окино-Ключевскойн хүүгэдэй байшанда гараар уралалгын кружок хүдэлмэрилдэг. Тэрээнние ажалай талаар инструктор нүхэр Т. И. Гурова хүтэлбэрилхэ зуураа элдэб юумэнүүдые уранһайханаар оёхо дүршэл хүүгэдтэ олгоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Т. И. Гурова (баруун гар таладань) шэмэглэн оёхо тухай заабарии Валя Красцева, Мария Иванова, Клава Свинкина, Люба Симонова гэгшэдтэ үгэжэ байна. Д. Носовой фото.

Археологическа экспедици

СССР-эй Наукануудай Академиин материальна культурын институдай ба БМАССР-эй культурын научно-шэнжэлэлгын институдай археологическа экспедициин хүдэлмэри тухай түүхын наукануудай доктор, Сталинска шангай лауреат А. П. Окладников манай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө иигэжэ хэлэбэ:

—Экспедици болбол Бурят-Монголой ба бурят арадай эртэ урдын байдалые шэнжэлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэһэн байна. Экспедициин нэгэ отряд Нижне-Березовка голой адагта шулуун зэмсэгтэ үедэ һууһан зоной байдал шэнжэлхэ зорилготой малталга хэһэн байгаа. Тэндэ гурбан ондоо үедэ һууһан отог зоной культурын хубилһаниие харуулһан газарай гурбан дабхар үе шэнжэлэгдэһэн байха юм. Тэрэ газарай эгээн доодо үедэнь металл гээшые мэдэхэгүй, шулуун зэмсэгтэ үедэ һууһан уладуудай эдлэжэ байһан хогшолой хог, дээдэ үедэнь металлаар хэгдэһэн зүйлнүүд ба малай яһан олдоо.

Экспедициин хоёрдохи отряд бронзо зэмсэгтэ үеын зоной хүүр малталгые үргэлжэлүүлбэ. Тэндэ ногоон нефрит шулуугаар хэһэн һүхэнүүд, зэд хутаганууд, элдэб гоёлтонууд, тэрэ тоодо, далайн лун (раковина) олдоо. Энэ хадаа тэдэ зоной ондоо тээхи хүнүүдтэй барисаатай боложо эхилһэнэйнь гэршэ тэмдэг мүн. Иволга голой райондо хэгдэһэн малталга һайн үрэ үгөө. Тэндэ түмэр хайлуулгын хяһа, түмэр анзаһанай үзүүр болон шара будаагай (просой) үрһэн олдолсоо. Эдэ олдоһон зүйлнүүд дээрэһээ багсаахада, Забайкальеда таряанажал эрхилдэг болоһоор хоёр мянга гаран жэл үнгэрөө гэжэ тоологдоно. Тэрэшэлэн энэ жэлдэ экспедици болбол эртэ сагай уладуудай байса хабсагайнуудта хэһэн зураглалнуудые ба Бурят-Монголой үнгэрһэн сагай байдалые харуулһан археологическа памятнигуудые олоһон байна.

Экспедициин археологическа малталганууд хадаа мүн историко-этнографическа материалнуудые нэмэжэ олоо.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

Харюусалгагүй учётчик

Яруунын аймагай Эгэтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир—учетчик Цыренжап Ширапов гэгшэ *колхознигуудай олоһон* ажалта үдэрэй тоо бүридхэлдэ хайша хэрэгээр хандадаг байна. Колхознигуудай бүтээһэн хүдэлмэриин үдэрнүүдые бэшэжэ абабашье һаа, тэрээнээ колхозой правленидэ декада бүхэндэ хүргэжэ үгэдэггүй, колхознигуудай ажалта үдэрэй дэбтэртэ бэшэдэггүй заншалтай. Ширапов хадаа «бэшэг, ном мэдэхэгүйб» гэһэн шалтагаан урдаа баридаг. Иимэ хойрог нобшоор хүдэлмэрилһэнэй эсэстэ колхознигуудай хахад жэлэйнь тоосоон соо ороходо ёһотой июнь һарын ажалта үдэрнүүдые хаһа саг соонь колхозой правленидэ тушаагаагүй, харин августын *7-до миил 5 үдэрэй ажалта үдэрнүүдые үгэһэн байна.* Сиидаки 25 үдэрэйнь ажалта үдэрнүүдые бүришье ехээр хожомдуулаа. Шалтагаан дурдахадаа, «би аршаанда, амаралтада байгааб» гэжэ Ширапов хэлэдэг. Колхознигуудай ажалта үдэрэй тоо бүридхэлдэ бригадир Шираповай иимэ хайша хэрэгээр хандадагые мэдэжэ байбашье, колхозой правлени ямаршье хэмжээ абанагүй.

С. Долгисон.

Албан хойрог Литвинцева тухай

Бичурын аймагай ЗАГС-ын таһагта Шибертуй нютагһаа Н. Бадмацыренова, Ц. Гармажапова, Ц. Будаева ба бусад түрэһэн тухайгаа үнэмшэлгэ абахаяа хандаба. Тиихэдэнь «наһа тодорхойлхо комиссида орогты» гэжэ ЗАГС-ын таһагые даагша нүхэр Литвинцева хэлээ. Комиссида ороод ерэхэдэнь, «таанадай түрэһэн тухай хаанашье бэшэгдээгүй» гэжэ Литвинцева хойрогоор хэлээд, эдэ үгэнүүдээ баталһан справка тэдэ басагадта үгэһэн байна.

Иимэ ушар паспортнуудые абахаяа хүсэһэн М. Санжижапов, О. Будажапов гэгшэдтэй тохёолдоо. Тэдэнэр хэдэн үдэрэй турша соо хэрэгтэй документнүүдые абажа ядаһан байна.

Н. Ордынский.

„Б. М. Үнэндэ“ бэшэһэнэй һүүлээр

„Кабинедтээ һуудаг хүтэлбэрилэгшэд“

Иимэ гаршагтай статья манай газетын энэ оной сентябриин 5-най номерто толилогдоһон юм. Тус статья соо Курумканай аймагай Сталинай (Мүргэнэй сомон), Кагановичын, Молотовой нэрэмжэтэ, «Зориг», «Красный пахарь» колхозуудта адуу малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэлгые унжагайруулжа байна, аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд энэ талаар хэмжээ абанагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

— Аймсоведэй гүйсэдком ба ВКП(б)-гэй айкомой бюро аймагай колхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай асуудалые хаража үзэбэ. Мүн үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын темпые ба малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түргэдхэхэ хэмжээ-ябуулганууд хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй һаяхан үнгэргэгдэһэн зүблөөн дээрэ хараалагдаа, тиин энэ хүдэлмэриие бодотоор хүтэлбэрилхэ хэмжээнүүд абтаа, — гэжэ Курумканай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Шаманов мэдээсэбэ.

Цыреновтэ выговор совосхогдобо

«Эмхигүй ажалай үрэ» гэһэн статья манай газетын сентябриин 3-най номерто толилогдоһон юм. Тэрээн соо Закаменай аймагай зарим колхозууд таряа хуряалгые эмхигүйгөөр ба муу бэлэдхэлтэйгээр угтаба, таряагаа сэбэрлэлгэ ба хатаалгые эмхидхээгүй дээрэһээ гүрэндэ таряа тушаалгаяа хожомдуулна гэжэ хэлэгдээ һэн.

Закаменай аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Янгутовай мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд бүрин тодороо. ВКП(б)-гэй айкомой бюро аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша Цыреновтэ выговор соносхобо. Таряа тушаалгын унжагайруулһанай ба таряае гээлтэдэ оруулһанай түлөө зэмэтэй бусад нюурнуудта зохихо зэмэнүүд тохогдоһон байна. Гадна таряа хуряалга ба тушаалгые түргэдхэхэ шухала хэмжээнүүд абтаа.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн табадахи сесси

Генеральна комитедэй сентябриин 22-ой заседани

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 22. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн Генеральна комитет хадаа хэлсэхэ зүйлдэ хоёр пунктнуудые оруулха тухай асуудалые сентябриин 22-ой үглөөгүүр дахин зүбшэн хэлсэбэ. Тэдэ пунктнуудай ёһоор, Холбоото Штадуудай оруулһан «Формоза тухай асуудалые» ба Хитадта эсэргүү американска агресси тушаа Советскэ Союзай гомодолые шиидхэһэн байна.

Гоминдановска түлөөлэгшэ Цзян Тин фун гэгшэ заабаринуудые мүнөө хүрэтэр абаагүй дээрэһээ «Формоза тухай асуудалые» зүбшэн хэлсэлгые хоёр-гурбан үдэрөөр хойшолуулхые гуйба. Комитет тэрэнэй гүйлтые зүбшэхэ гэжэ шиидэбэ. Комитедэй 5 гэшүүд энэ асуудал зүбшэн хэлсэлгые хойшолуулхын түлөө голосовалаа, нэгэ хүн буруушаажа голосовалба, Советскэ Союзай, Холбоото Штадуудай ба бусад оронуудай түлөөлэгшэд һаналаа бариба.

Тэрэнэй һүүлээр комитет хадаа советскэ делегациин дурадхаһан пунктые хэлсэхэ зүйлдэ оруулхын түлөө голосовани хэбэ. Тус дурадхалые оруулхын түлөө 11 голос үгтөө, гоминдановец буруушаажа голосовалба, Голланди ба Тайланд һаналаа баряа.

Генеральна комитет хадаа Тусхай политическэ комитедые байгуулха тухай дурадхалые ямаршье зүбшэн хэлсэлгэгүйгөөр һайшааһан, тэрэшэлэн Экономическа комитедэй ба Социальна комитедэй хамтарһан заседанинууд тухай дурадхалые һайшааһан байна.

Богони саг соо зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр, Генеральна комитет хадаа элдэб янзын комитедүүдтэ уридшалан харангүйгөөр, Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ сэхэ харахаар хэлсэхэ зүйлэй хэдэн пунктнуудые дамжуулан үгэхэ гэжэ шиидэбэ. Эдэ пунктнуудыень иимэ гэбэл: Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида шэнэ гэшүүдые абалга, атомна энергидэ уласхоорондын хиналта тогтоолго, Нэгэдэмэл Нацануудай организацяар дамжуулан эб найрамдал түйлаха 20 жэлэй программа зохёон болбосоруулга, һураггүйгөөр үгы болоһон хүнүүдые наһа бараа гэжэ соносхохо тухай конвенци болоно.

Тэрэнэй һүүлээр комитет хадаа хэлсэхэ зүйлэй ямар пунктнуудынь политическэ комитедэй ба тусхай политическэ комитедэй үзэмжэдэ үгтэхэ ёһотойб гэһэн асуудалые зүбшэн хэлсэжэ эхилбэ.

Голланди болбол хэлсэхэ зүйлэй иимэ пунктнуудые политическэ комитедэй үзэмжэдэ дамжуулан үзэхые дарадхаа гэбэл: Кореяын бэеэ даанхай байдал тухай асуудал; «Эб найрамдалые хамгаалха нэгэдэмэл ябуулганууд»; шэнэ дайнай аюулые арилгаха тухай ба эб найрамдалай болон арадуудай аюулгүйе бэхижүүлхэ тухай Советскэ Союзай дурадхаһан деклараци; Грециин бэеэ даанхай байдалда ба территориальна халдашагүй байха ябадалда аюул занал; «Хитадай политическэ бэеэ даанхай байха ба территориальна бүтэн бүрин байха ябадалда ба Дальна Восток дээрэхи эб найрамдалда тохёолдоһон аюул занал тухай» гэжэ худал хуурмагаар нэрлэһэн гоминдановска хардалга; сэрэгэй пленэйхидые Советскэ Союз репатриацилха ябадалые һаатуулһан хэбэртэй пункт болоно.

Тэрэнэй һүүлээр советскэ делегат Я. А. Малик хадаа Хитадта *эсэргүү американска агресси* тушаа гомодожо, хэлсэхэ зүйлдэ энээнэй урид Генеральна комитедэй оруулһан пунктые — Советскэ делегациин оруулһан пунктые политическэ комитедэй зүбшэн хэлсэлгэдэ дамжуулан үгэхэ гэжэ Генеральна Комитедые гуйба. Комитет хадаа Я. А. Малигай дурадхалые зүбшөөгөө. Энэ дурадхалые буруушаажа гансахан гоминдановска бүлэгэй түлөөлэгшэ үгэ хэлэбэ.

Политическэ тусхай комитедэй үзэмжэдэ ямар пунктнуудые дамжуулан үгэхэб гэһэн голландска дурадхалые хаража үзэхэ үедэ, индийскэ делегат хадаа Урда-Африканска Союздахи индийскэ уг гарбалтай нюурнуудай байдал тухай Индиин оруулһан пункт политическэ тусхай комитедэй бэшэ, харин политическэ комитедэй үзэмжэдэ дамжуулан үгэхые дурадхаба. Гэбэшье, Генеральна комитет энэ гуйлтыень буруушааба.

Политическэ тусхай комитедэй үзэмжэдэ Генеральна комитет иимэ пунктнуудые тэрэшэлэн дамжуулан үгөө гэбэл: Урдада байһан итальянска колонинууд тухай асуудал; Египет ба Ливи хоёрой хоорондохи хилэнүүдые шиидхэхэ тухай асуудал; франкистска Испанитай ООН-эй тусхай органуудай ба ООН-эй гэшүүдэй харилсаанууд тухай асуудал; палестинскэ асуудал; организациин гэшүүд — гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин мэдэрхэ тухай асуудал; «Болгарида, Венгридэ ба Румынида хүнэй эрхэнүүдые ба гол сүлөөнүүдые сахилга» (Советскэ Союз энэ дурадхал тушаа голосовани хэхэһээ арсаһан байгаа, сентябриин 21-дэ СССР болбол хэлсэхэ зүйлдэ энэ пункт оруулхые буруушаажа голосовалһаниинь мэдээжэ); Аюулгүйн Соведэй элидхэл.

Энээнэй һүүлээр, Генеральна комитедэй хэлсэхэ зүйл дүүрэбэ.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, сентябриин 23. Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 23-най үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсантай хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлһөөр.

Сентябриин 22-то Арадай армиин частьнууд Сеулай райондо дайсанай амиды хүсэндэ ба техникэдэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, хамгаалалтын хатуу шанга байлдаануудые ябуулаа. Авиацяар ба танкнуудаар дэмжэгдэһэн Арадай армиин частьнууд болбол Сеулда сүмэрэн орохые эрмэлзэһэн дайсанай үсэд контратакануудые гэдэргэнь сохино.

Сеулай түлөө байлдаануудта Арадай армиин бүхы түрэлэй сэрэгүүд болон Сеулай хүн зон жэшээлэшэгүй героизм ба патриотическа шэн зориг харуулна.

Сентябриин 22-то Арадай армиин частьнууд Имзинган (Ринсин-ко) мүрэнэй дэргэдэ дайсанай 5 самолёт буудажа унагааба.

Бусад фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанай контратакануудые гэдэргэнь сохижо, тэрээндэ нилээд гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа байна.

ПХЕНЬЯН, сентябриин 23. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 23-най үдэшэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсантай хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлһөөр.

Сеулые хамгаалжа байгаа Арадай армиин частьнууд сентябриин 22-то болоһон байлдаануудта дайсанай олон солдадууд болон офицернүүдые алаһан ба шархатуулһан байна. 10 танк усадхагдаа, олон тоото буу зэбсэгүүд, тэрэ тоодо томо-калибрын ехэ буунууд ба снарядууд абтаба.

ПХЕНЬЯН, сентябриин 24. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани сентябриин 24-нэй үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд хамгаалалтын хатуу шанга байлдаануудые дайсантай ябуулжа үргэлжэлһөөр.

Иондынпхо (Эйтохо), Сувонь (Суйген) районуудта американска десантна частьнуудай дабшалтые барижа һаатуулһан Арадай армиин частьнууд дайсанай амиды хүсэндэ ба техникэдэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа байна.

Сеулые хамгаалжа байгаа Арадай армиин частьнууд тэдэнэй оборонодо сүмэрэн орохо гэһэн дайсанай һэдэлгэнүүдые гэдэргэнь сохино.

Сентябриин 22-то, зүүн эрье дээрэ, Арадай армиин эрьеын харуулай частьнууд Пхоханай (Хокодо) дэргэдэхи райондо добтолхые һэдэһэн американска 2 миноносецые ехэ буугаар буудажа шэнгээбэ.

Сентябриин 22-то, бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсанай 7 самолёт буудажа унагаагаа, Чунхва (Тюва) районд до дайсанай 1 истребитель буудагдан унагаагдаба.

ПХЕНЬЯН, сентябриин 24. (ТАСС). Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайсантай хатуу шанга байлдаануудые ябуулжа үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин сентябриин 24-нэй үдэшэ дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Инчоной (Чемульпо) райондо буулгагдаһан американска десантна частьнуудай дабшалтань Арадай армиин частьнуудай контратакануудаар зогсоогдобо.

Сентябриин 23-да, американска сэрэгэй зарим частьнууд авиациин, танкнуудай ба артиллериин дэмжэлгээр Сеулда сүмэрэн орохо һэдэлгэнүүдые хэжэ үргэлжэлөө. Гэбэшье, Арадай армиин частьнууд дайсанай энэ һэдэлгэнүүдые гэдэргэнь сохибо. Арадай армиин частьнууд 5 танк, хүндэ 4 ехэ буу, элдэб калибрын 20 гаран ехэ буу, 30 гаран автомашина ба дайсанай олон тоото бусад техникэ усадхаба. Дайсанай 1200 шахуу солдадууд ба офицернүүд алагдаһан ба шархатаһан байна. Сентябриин 23-да, Арадай армиин зенитнэ артиллери Хойто Кореядэ добтолһон американска 3 истребителиие буудажа унагаагаа.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН ПРАВИТЕЛЬСТВЕННА ДЕЛЕГАЦИ СОФИЯДА ЕРЭБЭ

СОФИЯ, сентябриин 23. (ТАСС). Германска демократическа республикын правительственна делегаци премьер-министрын орлогшо Вальтер Ульбрихт — делегациин хүтэлбэрилэгшэ, гадаадын худалдаа наймаанай министр Хандке, гадаадын хэрэгүүдэй министерствын статс-секретарь Аккерман ба бусадай составтайгаар мүнөөдэр Софияда ерэбэ. Делегаци хадаа Германска-демократическа республикын ба Болгарнин арадай республикын хоорондохи хани харилсаан тухай хэлсээнүүдые хэхэ байна.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тушаа

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 23. (ТАСС). Зүүн-урдахи Кореядэ байгаа Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент Прайс гэгшын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр американска самолёдууд английска 27-дохи бригадын частьнуудые эндүүржэ бомбодоһон ба буудаһан байна. Английска частьнуудта ехэ гээлтэ хоролтонууд ушаруулагдаһан бололтой.

ПАРИЖ, сентябриин 24. (ТАСС). Парижска радиогой дамжуулһанай ёһоор, үсэгэлдэр английска бригадын частьнуудые американска авиациин эндүүржэ бомбодоһонһоо англичанинууд 150 хүнөө гээһэн байна.

Хитадай территоридо американска авиациин шэнэ добтолго

ПЕКИН, сентябриин 23. (ТАСС). Аньдунһаа Синьхуа агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, сентябриин 23-най 22 час 01 минутада американска самолёт хитад-корейскэ хилые дабажа, Ляодун провинциин Куаньдянь уездэ байдаг Лакушао деревнидэ добтолоод, удаа тээнь урда зүг руу ниидэжэ далда оробо.

22 час 15 минутада американска нүгөө нэгэн самолёт Аньдунда зүүн-хойноһоо ниидэжэ ерээд, тус городой зүүн хойто талада 12 бомбо хаяба. Хитадай 3 гражданинууд, тэрэ тоодо нэгэ үхибүүн шархатаба. Олон гэрнүүд һандаргагдаа. 22 час 19 минутада энэ самолёт урда зүг руу ниидэжэ далда оробо.

Жэмэс ба һархяаг бэлэдхэлгэ

Бурмонкоопсоюзай прав... 55.000 килограмм хээрын жэ... тэрэ тоодо 5000 килограмм хай... мал жэмэс, 25000 килограмм һ... хяаг суглуулха түсэбтэй юм. ... нөө республикын аймпотребсоюзууд жэмэс ба һархяаг сугл... жа, буйлуулха ба дабһалха ... дэлмэри хэжэ байна.

Бурмонкоопсоюзай Бабу... городтохи агнууриин ажахы ... мэс ба һархяаг ехээр суглуу... байна. Тус ажахы 2400 ки... грамм жэмэс суглуулаад, ... нье шанажа эхилээ.

Бичурын аймпотребсоюз ... килограмм хатаамал жэмэс бэ... хээ. Тэрэшэлэн Хойто-Байгал... аймпотребсоюз 500 килогр... үхэр нюдэ, 300 килограмм мо... суглуулаад, 3300 килограмм ... ляар дабһалаа. Тэндэ һамар ... лэдхэлгэ амжалтатайгаар ябуу... дана. Зүгөөр, Хориин, Ал... Мухаршэбэрэй аймагуудай эд... рэглэгшэдэй союзуудай ба тэд... бэлэдхэлэй пунктнуудай хүтэ... рилэгшэд жэмэс суглуулгые хэ... сээнэгүй, эдеэ хоолой иимэ үш... зүйлые багаар бэлэдхэнэ.

Эдэ аймпотребсоюзуудай хүт... бэрилэгшэд болбол сагай үшөө... гэрөөгүй байһан халадаь хэз... жэмэс, һамар бэлэдхэлгые ш... гадхажа, республикынгаа аж... шадта эдеэ хоолой эдэ зүйл... дые элбэгээр үгэхэ ёһотой.

Ноябрь һара соо Сэлэнгын а... магта ехэхэн хэмжээнэй шасар... на суглуулагдаха юм. Энэ жэ... сые элбэгээр суглуулжа абах... тула эртээнһээ бэлэдхэл хэхэ ... рэгтэй.

Д. Колмаков.

КОЛХОЗУУДТА ТУҺАЛНА

Мухабэрэшэй аймагай Ба... эхин һургуулиин багшанар ... һурагшад амаралтын нэгэ ... воскресник эмхидхэжэ, «Ула... Туя» колхозой хүдэлмэридэ ... һалба. Багшанар Бакланова, Д... шипылова гэгшэд 37 центнер т... ряа сэбэрлэһэн ба һурагшад... энэ колхозой үбһэ хуряалгада ... һалһан байна. Б. Санжиев.

* * *

Бичурын аймагай Шэбэртын ... лоон жэлэй һургуулиин V-... классуудай һурагшад ба энэ һ... гуулиин багшанар томодхогдо... «Коммунизм» колхозой үбһэ, ... ряа хуряалгада туһалалса... Һаяын нэгэ воскресенигтэ ... һурагшад, 8 багшанар хаб... далсаба. Тэдэнэр 750 центнер ... һэ тармажа, һүрилһэн б... на. Мүн 6 һурагшад механиче... сушилкаар 6 тонно таряа хата... Һурагшад Ф. Молотова, Ц. Н... дакова болон бусад иланга... эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилөө.

Ю. Дагбаев.

* * *

Хэжэнгын дунда һургуулиин һ... рагшад Доодо-Худанай сомо... Молотовой нэрэмжэтэ колхо... үбһэ хуряалгын хүдэлмэридэ я... жа, ехэ туһаламжа үзүүлһэн б... на. Һурагшад А. Чимитов, ... Дамдинова, Б. Бадмаев гэгш... сенокосилкаар үбһэ сабшахадаа ... гектарай орондо 8 га сабшаһа... Ц. Цыжипов, Д. Зориктуев ба б... сад морин тармуураар үдэрэй ... га тармаһан байха юм.

Ц. Буянтуев.

Шэнэ библиотекэнүүд

БМАССР-эй Министрнүүд... Соведэй дэргэдэхи культурно-... гээрэлэй эмхи зургаануудай хэ... гые эрхилхэ Управлени хүдөө... 10 шэнэ библиотекэнүүдые эмхи... хэбэ. Республиканска бибколлек... тор тэдэ библиотекэнүүдтэ ту... бүридэнь 500 түхэригэй номуу... үгэһэн ба һаяар үшөө олые ... хөөр бэлэдхэжэ байна.

Мориной тоног зэмсэг оёдог цех

Нютагай промышленности... Министерствын горпромкомбина... мориной тоног зэмсэг оёдог це... нээгээ. Энэ цех городой пре... приятинууд ба эмхи зургаануу... захилгаар хомууд, седёлко, хому... дай шэхэ, жолоо, хазаар гэхэ м... тын зүйлнүүдые оёнс.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02394. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР.